

Läbi r helise akna

Täna erileht

SAKU VALLA 2011. AASTA EELARVE

Vallavolikogu kinnitas 10. märtsi istungil
Saku valla 2011. aasta eelarve kogumahus
10 957 968 eurot ehk 171 454 942 krooni

Saku valla hõbemärgi pälvinud
Saku Gümnaasiumi õpetaja

Aime Järva

„Augusti alguses, kui
puhkus veel kestab,
hakkab hing kripeldama -
tahaks juba kooli.” / lk 7-8

Ühisveevärgi ehitus algas - kopp löödi maasse!

Saku aleviku ja lähiala ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni projekt jõudis ehitusfaasi - märtsikuu viimasel nädalal löödi Heina tänava piirkonnas kopp maasse / lk 2

ABITELEFONID

POLITSEI	110
HÄDAABI	112
G4S EESTI	1911
SAUE KONSTAABLI- JAOSKONNA SAKU KONSTAABLIPUNKT	
Jaoskonna juht	6728 300
Korrapidaja	6124 510
Konstaablid	6124 552
LOOMAARST	
Heli Suits	50 41 060

Saku Sõnumid jälle
15. aprillil 2011

Saku valla õpetajad jagasid omavahel
häid kogemusi / lk 3

Eraldised mittetulundustegevuse
toetusfondist / lk 5

Terakeses peeti teatrifestivali / lk 6

Saku Sportingu jalgpallipoiste
talvistest jõukatsumistest / lk 9

Suur võit Saue maletajate üle / lk 11

Asjatundjate näpunäited, kuidas
kevel aiatehnikat hooldada / lk 13

Juulikul kihutavad minitsiklid

2008. aastal loodud motoklubisse MRC koondunud minikrossi harrastajad on edukad nii Eestis kui kaugemal. Juuliku sisehallis on võimalik sõita kõigil huvilistel. /lk 9-10

Ühisveevärgi ehitus algas

Selle nädala teisipäeval algasid Sakus kauaoodatud vee- ja kanalisatsioonitorustike ehitustööd. Praegu tehakse töid kahe brigaadiga Kõrre, Heina ja Metsatuka tänaval ning seal piirkonnas on väljas ka vastavad liikluskorralduse märgid. Aprillikuus peaks lisanduma töövõtja, Skanska EMV esindaja sõnul veel kolmaski brigaad. Suurem ehitamine rohkema arvu brigaadidega hakkab maikuust, kui maapind on üles sulanud ja lumemulamisveed ära voolanud.

Lisaks kaevetöödele valmistavad ehitajad praegu ette materjalide ladustamise ja soojakute platsi Nurme tänava kõrval Nurme pumbamaja ja Nurme peakraavi vahelisel alal. Pinnas on ära kooritud ning platsi täidetakse paekivitäitega. Teisel pool Nurme peakraavi käivad tööd väljakaevatava pinnase ladustamise platsi ettevalmistamiseks. Kokkuleppel vallavalitsusega hakatakse kogu Sakus tehtavate tööde käigus välja kaevatud pinnast ladustama platsi Oja tänava pikenduse poolsesse otsa. Kui kõik torude ehitamise tööd on lõpetatud, planeeritakse kokkuveetud määgi ära ja Saku rahvale peaks tekima mõnus kelgutamise ja vaba aja veetmise koht.

Lisaks Saku Sõnumites ilmutavale infole saab vee- ja kanalisatsioonitorustike ehitamise kohta pidevat teavet internetist AS Saku Maja kodulehelt aadressil <http://www.sakumaja.ee/ee/saku-torustike-ehitamine>. Sinna pannakse üles kogu info, mis puudutab tööde teostamise ajakava, liikluskorraldust ja planeeritud katkestusi. Lisaks on seal võimalik tutvuda rajatavate torustike plaanide ja muu info. Eriti pakiliste ja konkreetse juhtumiga seotud küsimuste puhul soovitage helistada infovahvlihel toodud kontakttelefonidele.

MARKO MATSALU
AS Saku Maja juhataja

Info ühisveevärgi ehituse kohta:
<http://www.sakumaja.ee/ee/saku-torustike-ehitamine>

Mis saab Nabalast?

Tanel Ots saatis Nabala Keskkonnakaitse Ühingu nimel Saku Sõnumitele oma avaliku pöördumise Eesti Vabariigi presidendi poole. Avaldame selle lühendatult.

/-/ Peaminister Andrus Ansip lubas vähem kui aasta tagasi oma kirjas kohalikele vallajuhtidele ja ajakirjanduse vahendusel avalikkusele (EPL 20. mai 2010), et niikaua, kui tema on peaminister, Nabala karstiaala ei kahjustata. Reformierakonna valimisplatvormis on kirjas: „Tagame Nabala karstiaala ja Tuhala Nõiakaevu säilimise.“ /-/

Neli päeva pärast valimisi, 10. märtsil 2011, võttis valitsus vastu ehitusmaavarade arengukava, mis muuhulgas otsustab Tuhala Nõiakaevu ning veel tuhatkonna kodukaevu saatuse. Arvestab tundlikule Nabala karstialale 2200 hektari suuruse, 12-korruselise maja sügavuse augu kaevamisega, põhjaveetaseme alandamisega kuni 25 m. Juhime tähelepanu, et nimetatud otsust hoiti põhjendamatult kinni kuni valimiste möödumiseni. Detsembris 2010 Riigikantselei poolt suure kriitikaga

Keskkonnaministeeriumisse paranduste tegemiseks tagasi saadetud arengukava jõudis uuesti valitsusele kinnitamiseks käesoleva aasta 28. jaanuaril. 10. veebruaril lõpetas Riigikantselei peaministri otsusega arengukava eelnõu menetlemise, kuna arengukava vajavat täiendavat mõjuanalüüsi. Kuu aega hiljem, valitsuse esimesel valimistejärgsel istungil, võeti dokument vastu muutmata kujul. Kui see ei ole petmine ja valamine, siis mis see on?

Eesti rahvas on ka valimiste vahepealsel ajal hääletanud. Tuhala Nõiakaevu ja Nabala karstiaala toetuseks oleme andnud üle 63 000 hääle. /-/. Nabala Keskkonnakaitse Ühingu liikmeteks on 22 külaseltsi, piirkonna metsa- ja jahiseltsid, kes on koondunud sooviga oma kodukoha arengu juures kaasa rääkida. Tihedat koostööd on tehtud nelja vallavalitsusega üle

maakonnapiiride./-/

Meie hinnangul on tekkinud olukorras kõige õigemaks lahenduseks järgmised otsused:

- 1) arvata Nabala maardla varud välja keskkonnaregistrist ja ehitusmaavarade kasutamise riiklikust arengukavast 2011-2020;
- 2) suunata ehitusmaavarade kasutamise riiklik arengukava 2011-2020 kinnitamisele Riigikogus vastavalt säästva arengu seaduse § 12 lg.6./-/

Kommenteerib Eesti Reformierakonna Saku piirkonna juht ARVO PÄRNISTE

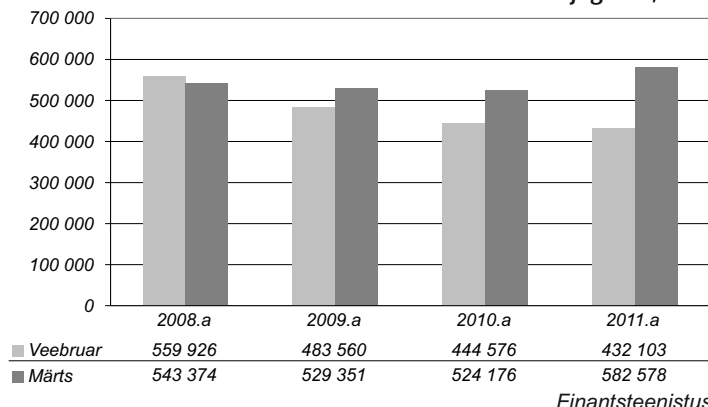
Reformierakonna ja IRLi valitsusliidu programmi, nn koalitsioonilepingu peatükis „Ilus ja puhas Eesti“ punkti 2 alapunktis c on sätestatud „Tagame Nabala karstiaala ja Tuhala Nõiakaevu säilimise,“ punkti 3 alapunktis d „Uute kaevanduste avamine toimub kokkuleppel kohaliku kogukonnaga“.

Omalt poolt luban, et seisan jätkuvalt Nabala karstiaala ja Tuhala Nõiakaevu eest, et need jääksid meie lastelastele.

Loe kirja tervikuna <http://www.nadoline.ee/index.php3?teema=arvamus&lookup=rubriik&ID=513122>

Üksikisiku tulumaksu laekumine

Märtsis 2011 laekus Saku valla eelarvesse 582 578 eurot üksikisiku tulumaksu. Kasv võrreldes 2010. aasta sama ajaga 11,1%

SAKU GÜMNAASIUM

võtab alates 23. augustist 2011 konkursi korras tööle: klassiõpetaja 1. klassile (1,0)

Pakume head töökeskkonda, tegusat kollektiivi ja head palka. Vajalik kvalifikatsioonile vastavus.

Avaldus, CV ja haridust tõendavate dokumentide koopiad palume saata 21. aprilliks 2011 aadressil Tallinna mnt 10, 75501 Saku, e-aadressil gymnaasium@sakuvald.ee või faksil 6718 006. Info tel 6718 000, gymnaasium@sakuvald.ee

Vallavolikogu moodustab palga ja tööaja komisjoni

Saku vallavolikogu aprillikuu istungil moodustatakse palga ja tööaja komisjon. Uue komisjoni ülesandeks on vaadata majanduslikult raskel ajal üle vallavalitsuse ametnike palgad ja võrrelda neid naaberomavalitsustes samalaadseid töökohustusi täitvate isikute palkadega. Kõikidel vallavalitsuse töötajatel, kelle palk jääb naaberomavalitsuse kolleegide keskmise töötasuga võrreldes rohkem kui 10% tagasihoidlikumaks, vähendatakse töötasu veel 10%.

Komisjon kontrollib ka, kas ametnikud suudavad oma tööülesanded täita nädalas ette nähtud 40 töötunni jooksul. Isikutele, kes oma kohustega tööajal hakkama ei saa, kehtestatakse 45-tunnine tööaeg, neile antakse ka lisaülesandeid. ☺☺

Saku valla õpetajad jagasid omavahel kogemusi

INNA MIKLI

Möödunud aasta märtsivaheajal korraldati Saku Gümnaasiumis esimene heade kogemuste päev - valla koolide ja lasteadeade töötajad said kokku ja kuulasid oma kolleegide näpunäiteid, kuidas õppetööd huvitavamaks ja mitmekesisemaks muuta. Tookordne üritus õnnestus igati, rahule jäid nii korraldajad kui osalejad, nii heade kogemuste jagajad kui saajad. Paljud pedagoogid soovisid, et ettevõtmine korduks.

22. märtsil oli valla õpetajatel jälle võimalus omavahel haid mõtteid jagada - ka seekord korraldas heade kogemuste jagamist gümnaasiumipere.

Päev algas direktor **Ulvi Läänemetsa** tervitusega. Edasi kõneles külaline **Marika Veisson** Tallinna Ülikoolist, kuidas eelkoolialiste laste väärtushinnanguid kujundada. **Lii Arusoo** lasteaiast Terake jagas kogemusi mudilastele võõra keele õpetamisest, ta kinnitas, et erinevad rahvad ja kultuurid rikastavad kollektiivi.

Lasteaed Päikesekild on Saku „muinasjutukeskust“, sealse pedagoogid on tuntud oma lugude jutustamise ja läbi lugude õpetamise poolest. Mida ikkagi jutuvestmine annab, miks lood nii olulised on, selgitas **Marika Liivik**. Tema huvitav ettekanne pakkus lohutust ka neile, kes kõige paremad lugude rääkijad pole - jutuvestjaks ei sünnita, see on õpitud oskus ja tuleb ajapikku.

Kirsti Esperk kõneles Saku kooli 3.d klassi õpilaste ajaveebist. **Kairi Koolme** ja **Maie Härman** jagasid kogemusi, kuidas nad Kurtina Koolis tunde kasvatuses tegelevad - õpetavad oma klasside poisse-tüdrukuid enda emotsioone väljendama ning teiste tundeid mõistma ja hindama. Kajamaa Kooli direktor **Maire Metsalu** rääkis meeskonna kujunemisest ja meeskonnatöö eelistest.

Hommikupooliku lõpetas taas

Mis on õnne valem? Tarmo Post Valga põhikoolist teab. Nüüd teavad Saku valla õpetajad ka. Fotod: ES

Saku noor õpetaja Kristina Ait juhendas eesti keele töötuba.

külaline - Valga Põhikooli direktor **Tarmo Post** rääkis, kuidas olla õnnelik. Lõuna-Eesti kooli-juhi kaasakiskuv ja efektne etteaste ei jätnud külmaks vist küll ühtegi saalisviibijat.

Õhtupoolikul jagunesid osalejad rühmadesse, valida sai muusika (juhendajad **Anneli Leima** ja **Laura Linnaks**), eesti keele (**Kristina Ait**), kunsti (**Eda Piisang**), väärtuste (**Liina Kolk** OÜst Raamist Väljas) ja lugude (**Margit Aid**, **Marika Liivik**, **Margit Kanter**, **Inge Ehatamm**, **Erika Rausberg**,

Tiiu Rõuk, **Tiina Saarepuu**) töötoa vahel. Kindlasti kahtles nii mõnigi, millisesse neist minna - oleks tahtnud osaleda kahes, kolmes või neljas. Paraku kõike korraga ei jõua. Siinkirjutaja lõi kaasa eesti keele toas ja, nagu hiljem selgus, tegi õige valiku. Saku kooli noor õpetaja **Kristina Ait** kõneles seal „õpilastele“, kust internetist keeleabi saab, kuidas koostada ametikirju, millised on levinud sõnakasutusvead (nt vahel või vahest). Tunni lõpetas elav diskussioon, kuidas e-koolis teateid ja märkusi kirjutada - kas õpilasele või lapsevanemale. Aeg kulus mõnusesa õhkkonnas märkamatult - töötoas oli huvitav, „õpilased“ said kasulikke näpunäiteid ja uusi teadmisi. Aitäh!

Järgnenud kokkuvõtete ajal kuulis kõikide töötubade kohta palju kiidusõnu. Ja pillimänguteravitust - muusikatoas osalenud olid ühe loo selgus saanud!

Tundub, et sellist päeva, mil oma kogemusi jagavad oma inimesed, mõni põnev külaline vahelduseks ka, on õpetajatele vajalik. Jääb vaid loota, et korraldajatel - **Ulvi Läänemetsal**, **Piret Limperkil**, **Piret Sahval**, **Anton Noorel** ja **Rein Rinnel** - jagub jõudu ka edaspidi ja heade kogemuste päevast saab aja jooksul traditsioon.

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

KRISTI JÕELEHT

15. märtsi istungil moodustati Saku Huvikeskuse nõukogu: **Aivi Lintnermann**, **Taivo Puuorg**, **Ülle Loik**, **Priit Kasemaa**, **Evelin Normak**.

Tasuta anti kasutada arvates 15.02-31.05.2011 kolmapäeviti kell 15-17 Saku lasteaias Päikesekild ujula OÜ-le Beebikeskus beebide ujumistundide läbiviimiseks, 28.03.2011 kell 19.30-22 Saku Vallaraamatukogu konverentsisaal **Gert-Kristjan Rungile** Saku Ettevõtlike Noorte Klubi koolituse läbiviimiseks.

22. märtsi istungi päevakorras oli 18 punkti.

1 isikule otsustati maksta seoses raske majandusliku olukorraga 250 eurot ühekordset toetust.

Otsustati tasuda 1.04-31.12.2011 Hageri Hooldekodus teenusel viibiva isiku ülalpidamiskuludest kuni 150 eurot (2346,99 krooni) kuus.

Muudeti Saku Vallavalitsuse 4.01.2011 korraldust nr 10 „Hoolekandeaustuse ülalpidamiskulude tasumine“ ja otsustati tasuda arvates 1.01-31.12.2011 Kehtna Hooldekodus viibiva seadusjärgsete ülalpidajate isiku ülalpidamiskuludest kuni 284 eurot (4443,63 krooni) kuus.

FIE-le **Jevgeni Karasevitšile** väljastati müügipilet 1.05-31.07.2011 Saku aleviku keskplasil aiasaadustega kauplemiseks.

Muudeti Saku Vallavalitsuse 8.03.2011 korraldusega nr 183 **Niina Nigulile** ja **Jaan Teppanile** väljastatud müügipiletite kehtivusajaga.

Saku Huvikeskust volitati korraldama turukaubandust 17.04.2011 korraldataval üritusel „Kevadtäika“.

Algatati detailplaneering, anti lähteseisukohad ja jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine Kiisa alevikus Metsavahi kinnistu osal.

3 korraldusega määrati projekteerimistingimused.

Anti kirjalik nõusolek reoveemahuti paigaldamiseks aiamaja tehnosüsteemide muutmiseks Kiisa alevikus Kaja 25. ➤

◀ Väljastati ehitusload elektri maakaabelliini rajamiseks Atiku kinnistu elektrivarustuseks Rahula külas Haaviku teel, Heina tn 9 kinnistu elektrivarustuseks Saku alevikus Heina tänaval, üksikelamu laiendamiseks Saku alevikus Pähklime tee 12, korterelamu fassaadide rekonstrueerimiseks Saku alevikus Ülase tn 1.

Kasemetsa külas asuva Vahe katastriüksuse uueks koha-aadressiks määrati Kiipsu tee 3.

Anti nõusolek Rahula küla Rohulible, Kesapõllu, Maipõrnika, Jütimiku ja Laanemetsa, Metsanurme küla Jõeperve, Jälgimäe küla Uuemetsa, Tagadi küla Tagadiku, Angervaksa ja Leevikese, Üksnurme küla Jõgisoo, Jäneseoblika, Valli ja Vallimetsa, Kajamaa küla Heinapõllu ja Metsalille, Tõdva küla Kärnumäe ning Kanama küla Kangrumetsa maaüksuse riigi omandisse jätmiseks, maakasutuse sihtotstarbeks määrati kõigil maatulundusmaad.

4 jäätmevaldajat vabastati korraldatud jäätmeveoga liitumisest.

Saku valla 2011. aasta eelarve mittetulundusliku tegevuse toetusfondist eraldati raha tegevustoetusteks ja kaasfinantseerimise toetusteks (vt lk 5).

Saku alevikus Kooli tee 2, Kooli tee 2a, Tallinn-Lelle raudtee ja Kooli tee vahelisel alal asuva elamu koha-aadressiks määrati Kooli tee 4, elamu omanikuna kanti riiklikku ehitistregistrisse Saku vald.

Saku Valla Spordikeskuse ujula lubati sulgeda külastajatele 8.04.2011 kell 20-22.

Tasuta anti kasutada **Tiina Laube** 8.04.2011 kell 18-20 Saku Gümnaasiumi klassiruum ja kell 20-22 Saku Valla Spordikeskuse ujula Saku Priitahtlike Pritsimeeste Seltsi liikmete veeohutusosalase koolituse läbiviimiseks, **Anne Meikasele** 27.04.2011 kell 15-16.30 Saku Huvikeskuse ruum nr 301 näohool-duskoolituse läbiviimiseks, **Salle PERH** Verekeskus 6.05.2011 kell 9-14 Saku Valla Maja suur saal doonoripäeva läbiviimiseks.

Otsustati sõlmida üürileping **Airi Mätasega** Saku lasteaias Päikesekild saali kasutamiseks 15.02-31.05.2011 neljapäeviti kell 19.30-20.30 joogatundide läbiviimiseks ning Röpina Aian-duskooliga Saku Huvikeskuse

ruumi, arvuti ja dataprojektori kasutamiseks 7.04. kell 10-17.15, 8.04 kell 9-16.10, 14.04 kell 10-17 ja 15.04.2011 kell 9-16 täiskasvanute täiendkoolituse läbiviimiseks.

29. märtsi istungi päevakorras oli 21 punkti.

Sõlmiti 5 sotsiaalkorteri üürilepingud perioodiks 1.04-30.06.2011.

Otsustati tasuda arvates 1.01-31.12.2011 Järvakandi Hooldekodus viibiva seadusjärgsete ülalpidajateta isiku ülalpidamiskuludest kuni 224 eurot (3504,84 krooni) kuus ja Hageri hooldekodus viibiva seadusjärgsete ülalpidajateta isiku ülalpidamiskuludest kuni 256 eurot (4005,53 krooni) kuus.

Hooldajatoetus määrati 3 puudega lapse hooldajale.

Janika Kullile väljastati müügipiletid 1.04, 8.04, 15.04,

22.04, 29.04, 06.05, 13.05, 20.05, 27.05.2011 Saku aleviku keskplatsil aiasaaduste (s.h mee) ja lihatoodetega kauplemiseks.

Algatati detailplaneering, anti lähteseisukohad ja jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine Kurtina külas Saega kinnistul ja lähialal.

2 korraldusega määrati projekteerimistingimused.

Saku Vallavalitsuse 15.02.2011 korralduses nr 126 „Ehitusloa väljastamine” muudeti külade nimesid.

Jäeti algatamata keskkonnamõju hindamine tootmishoone püstitamiseks Tõdva külas Tõdva farma kinnistul.

Väljastati ehitusload abihoone püstitamiseks Tammemäe külas Kullipesa kinnistul ja tootmishoone püstitamiseks Tõdva külas Tõdva farma kinnistul.

Väljastati ehitusluba aiamaja ümberehitamiseks üksikela-

muks ja anti kirjalik nõusolek abihoone (garaaži) püstitamiseks Roobuka külas Toomase tee 9.

Anti kirjalik nõusolek puurkaevu rajamiseks Kanama külas Kadarbiku kinnistul.

Väljastati kasutusluba üksik-elamule Tagadi külas Mureli kinnistul.

Tänassilma külas asuva Joametsa katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele määrati koha-aadressid ja sihtotstarbed: Joametsa, elamumaa ja 11340 Tallinn-Saku-Laagri tee, transpordimaa.

Rahula külas asuva Kuuse katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele määrati koha-aadressid ja sihtotstarbed: Kiviku, Kuusemäe ja Kuusesalu, kõik maatulundusmaad.

Üksnurme külas asuva Lehestiku katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele määrati koha-aadressid ja sihtotstarbed: Lehestiku ja Okastiku, mõlemad maatulundusmaad.

Anti nõusolek Metsanurme küla Jäneseoblika, Metsamaa ja Metsalangu, Jälgimäe küla Murimetsa ja Metsaserva, Üksnurme küla Sandrinurme, Sandri ja Härnametsa, Kajamaa küla Tõnunnurga ja Jaanipõllu, Tõdva küla Pruulimetsa, Kurtina küla Koi-lametsa ning Tänassilma küla Tammemetsa maaüksuse riigi omandisse jätmiseks, maakasutuse sihtotstarbeks määrati kõigil maatulundusmaad.

5 jäätmevaldajat vabastati korraldatud jäätmeveoga liitumisest.

Saku valla 2011. aasta eelarve mittetulundusliku tegevuse toetusfondist eraldati raha projekti- ja kaasfinantseerimise toetusteks (vt lk 5). Jäeti rahuldamata 5 projektipõhise toetuse taotlust.

Tasuta anti kasutada Saku Huvikeskuse ruum nr 317 FIE-le **Andres Tartole** 5.04, 12.04, 19.04, 26.04.2011 kell 18.30-21 fotokursuse läbiviimiseks ning Kajamaa Kooli söögiroom **Pille Jandakile** 5.04. Kell 18-19 Tõdva küla koosoleku läbiviimiseks.

Kinnitati Saku valla ametiasutuse ning vallavalitsuse hallatavate asutuste 2011. aasta eelarve jaotus personali- ja majanduskuludeks.

2 lapsele anti alates 15.08.2011 lasteaiakoht väljaspool järjekorda.

Informatsioon detailplaneeringutest

SAKU VALLAVALITSUSE 22.03.2011 korraldusega nr 228 algatati detailplaneering, anti lähteseisukohad ning jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine Saku vallas Kiisa alevikus Metsavahi kinnistu osal (katastritunnus 71801:006:0105). Detailplaneeringu koostamise ülesanne on kinnistu osa kaheks elamukrundiks jagamine ning ehitusõiguse määramine kahe üksikelamu ehitamiseks. Planeeringuga haaratud maa-ala suurus on ca 6850 m². Vt <http://sise.sakuvald.ee/dp/>

SAKU VALLAVALITSUSE 29.03.2011 korraldusega nr 255 algatati detailplaneering, anti lähteseisukohad ning jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine Saku vallas Kurtina külas Saega kinnistul ja lähialal (katastritunnus 71814:001:0172). Detailplaneeringu koostamise ülesanne on kinnistu ja lähiala krundeks jaotamine ning ehitusõiguse määramine kuni nelja üksikelamu ehitamiseks. Planeeringuga haaratud maa-ala suurus on ca 1,5 ha. Vt <http://sise.sakuvald.ee/dp/>

Õigusaktidega saab tutvuda tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Saku, Teaduse 1) ja Saku valla kodulehel dokumendiregistris <http://www.sakuvald.ee/168>

Kergliiklusteede kasutusmaks

Kõnni- ja rattateede hooldamine nõuab järjest rohkem vahendeid. Seetõttu muudetakse kõik valla kergliiklusteed väljapool Saku ja Kiisa alevike piire tasulisteks: jalgsi, jalgratta, rulluisude või -suuskadega liiklejatel tuleb alates 1. juulist 2011 tasuda nn kergmaksu, mille suuruseks on 1 euro. Teemaksu hakkavad kasseerima nn kergkogujad, uued ametnikud valitakse valla töötute hulgast. Käibe-le lastakse ka kergliikluspiletid, mida saab osta vallakantseleist. ☺☺

Saku sild suletakse

Maikuust läheb remonti Saku sild. Ehitustööde ajaks suletakse mõlemad sõidusuunad, autoga läbi ei pääse. Jalgsi ja jalgrattaga saab üle jõe, kasutades jalakäijatele mõeldud sildu Pruulikoja juures, Ülase ja Põik tänaval. Auto, mootorratta või mõne muu masinaga tuleb sõita Tallinna kaudu ringi. ☺☺

Toetused mittetulundustegevuseks

2011. aasta I taotlusvoor

Projektitoetused

Taotleja	Projekti nimi	Toetuse suurus
MTÜ Saku Suusaklubi	Saku Kolmik 2011 ja valla esindamine erinevatel võistlustel	3400
MTÜ Tantsukool Danceland	Suvised tantsulaagrid	2500
MTÜ Saku Jäähokiklubi	Saku valla esindamine kahe jäähokimeeskonnaga Tallinna Harrastajate Hokiliiga ja Eesti jäähoki meistrivõistluste esiliiga turniiridel ning Saku loodusväljakul avaliku teenuse raames väljaku korrahoiu ja tegevuse organiseerimine	1900
MTÜ Tantsukool Danceland	Geisha Tantsuturniir	1700
MTÜ Spordiklubi Porter Racing	Võistlushooaeg 2011	1700
MTÜ SMS Tridens	EMV etapp motokrossis	1000
MTÜ Kajamaa Spordiklubi	Vibusport Saku noortele	1000
Anna Pohlak	Ettevalmistus 2012. aasta Londoni OM kvalifikatsioonivõistlusteks	1000
MTÜ Koroonaklubi TIRTS	Hooaeg 2011, võistlustest osavõtmine	700
MTÜ Saku Maleklubi	P. Kerese 95. sünniaasta tähistamine malega	500
MTÜ Saku Säärklubi	Võrrevõidusõidud	500
Helvi Erikson	XIX World Masters Athletics Championships maailmameistrivõistlused senioridele Ameerika Ühendriikides - Sacramento	400
Liina Tšernov	Ettevalmistus 2011. a kergejõustiku hooajaks ja Hiinas toimuvale 26. universiaadiks	300
Karoliina Vahenõmm	Ettevalmistus 2011. a Eesti meistrivõistlusteks mäesuusatamises	300
Karme Petrutis	Benedikte ja Henri Petrutise osalemine Soome 2011. a juuniorite kergejõustiku meistrivõistlustel	200
Kenet Vuks	Jalgpallipoisi sõiduraha	200
MTÜ Spordiabi	Belgia-Hollandi treeninglaager	200
Seltsing Gitanda	Flamencotantsu kontsert „Kevadõhtune flamenco puudutus“ Türi Kultuurimajas	287.6
MTÜ Metsanurme	Suvesumin Metsanurmes	775
MTÜ Saku Valla Lasterikaste Perede Ühendus	Vastlapäev	80
MTÜ Muusikasõprade Selts	Kammermuusika mõisakoolides	73
MTÜ Saku Linedance Klubi	Happy Feet Dance Until You Drop 4	1400
Arvi Aasma	EVTÜ Saku piirkondliku organisatsiooni tegevus	450
MTÜ Metsanurme	Meelega metsa II	425
MTÜ Saku Valla Invaühing	Hipoteeraapia	166
MTÜ Saku Valla Invaühing	Põnev Haapsalu	510
MTÜ Saku Valla Invaühing	Suvine õppe- ja terviselaaager	690
MTÜ Saku Priitahtlikud Pritsimehed	Saku valla valveta supluskohtade ohutuse parandamine	455.83
Alma Kallion	Saku eakate sünnipäevaõnnitlused	36
MTÜ Kodukoht Kiisa	Tea, kus oled ja mida teed	800
MTÜ Saku Valla Lasterikaste Perede Ühendus	Matk ja seikluspark	250
MTÜ Vana-Harju Skautide Malev	Heategude aasta 2011	684
Gert-Kristjan Rungi	Ettevõtlike Noorte Klubi	1038
Kiisa-Kurtina-Tagadi-Roobuka Pensionäride Ühendus	Hea tervis ja õiged valikud	700
Kajamaa piirkonna pensionäride seltsing MEELESPEA	Teeme ise	1100
MTÜ Kodukoht Kiisa	Tunne ja tea oma Eestimaad	1114
MTÜ Metsanurme	Kodu lugu põlvest põlve	1127
Saku Pensionäride Ühendus Elukaar	Eakus - kui elustiil	1100
MTÜ Saue Küla	Linnumatk 2011	64
Saku Valla Diabeetikute Seltsing	Elu diabeediga	1000
MTÜ Soonurga Küla Koda	Aarevälja	540

Tegevustoetust said järgmised külaliikumisege tegelevad organisatsioonid:

MTÜ Kajamaa Külaselts	500
MTÜ Saue Küla	130
MTÜ Tagadi Küla Selts	500
MTÜ Juuliku Külaselts	500
MTÜ Kodukoht Kiisa	500
MTÜ Metsanurme	500
SA Rehe Seltsimaja	480

2011. aasta mittetulundusliku tegevuse toetusfondi maht Saku valla eelarves on 59 605 eurot:

projektitoetusteks on 49 995 eurot, tegevustoetusteks on 3 610 eurot, kaasfinantseerimise toetusteks on 6 000 eurot.

Esimesse taotlusvooru laekus

21 spordivaldkonna projekti, kus toetuseks küsiti 37 514,12 eurot ja jagada oli 17 500 eurot; 5 kultuurivaldkonna projekti, kus toetuseks küsiti 3 812,60 eurot ja jagada oli 5 245 eurot; 20 muu valdkonna projekti, kus toetuseks küsiti 24 872,63 eurot ja jagada oli 12 250 eurot.

HELE-MALL KINK, arendusspetsialist

**TOIMETAJA
VEERG**

Mis meid seob?

Kolmapäeval tuli enne Eesti jalgpallikoondise mängu Lillekülas A.Le Coq Arena juures pikas sabas sissepääsu oodata. Jäi aega inimesi jälgida. Meie taga seisis venekeelsed mehed, pikad, tursked ja kandilise soenguga. Sellised, keda pimedal tänaval kindlasti pelgaks. Nad ei trüginud, ei lärmanud. Ootasid viisakalt oma korda, Eesti koon-dise sargid seljas. Olid rõõmsad, heitsid nalja. Ja kiitsid Eesti jalgpallureid, nii vene- kui eesti-keelseid mehi.

Uudistasin ümbrust. Vene-keelseid pealtvaatajaid oli palju. Kas nüüd pooled, aga veerand kogu seltskonnast kindlasti. Mõned kandsid Eesti lipu värvides salli, mõned mütsi. Ja mõned lehvitasid lippu. Eesti riigi lippu!

Nii mängus Uruguay kui Serbia vastu lõi Konstantin Vassiljev värava. Kodumaised jalgpallisõbrad, eesti- ja venekeelsed, hüppasid kõik püsti. Hüppasin minagi ja tabasin end „Kostja, Kostja!“ karjumas. „Kostja! Kostja! Kostja!“ skandeerisid ka teised pealtvaatajad uhkuse ja lugupidamisega.

Pärast mängu, kui heatujuline rahvahulk püüdis läbi tunneli raudtee alt läbi Kotka tänavale pargitud autode juurde pääseda, aitasid mõlemakeelsed jalgpallisõbrad üksteisel libedas ja kitsas käigus püsti püsida...

Ja ühtäkki ma mõistsin, et see vist ongi integratsioon. Integratsioon kõige paremas mõttes. Ei ole just palju abi olnud kõikvõimalikest ametimeestest ja töögruppidest, sunnitud keeleõpest ja kohustuslikest ühistegevustest. Liidab see, kui vene- ja eestikeelsetel elanikel on ühine iidol ja ühine vastane, ühine eesmärk ja ühine huvi - miski mis seob. Spordisõpru liidab lemmikmeeskond, kus mõlema keele kõnelejaid. Staadionil mõistavad eestlane ja venelane teineteist suurepäraselt.

INNA MIKLI

Lavastuskallakuga lasteaed

EVE LAIVERIK

Lasteaia Terake direktor

Hea lugeja, küllap oled viimase 6 aasta jooksul harjunud märtsikuus Terakesest teatriuudiseid ootama. Meie teatريفestivali saavad külastada vaid lasteaialaste pereliikmed, aastate jooksul on pealtvaatajate arv kasvanud tuhatkonnani.

Märtsikuu 2 nädala jooksul toimus 8 esietendust, kus osales 172 last ja 32 töötajat. Olen õnnelik, et töötan koos väga loominguliste inimestega ning kasvatame andekaid lapsi. Kaheaastastele on raske selgeks õpetada vigurit täis ahvipärdikute rolli või end „maailmanabana“ tundva jonnaka jänesepika osa, mis publikule naeru suule toob. Pedagoogi tundlik vaist leiab üles lapse, kellele õpetada Kusti roll „Nukitsamehes“ nii, et pealtvaatajas tekib tunne - selist usaldusväärsset venda tahaks isegi. Ja kui tähtis on, et õpetaja ise väikeste lastega julgelt lavall kaasa lööb! Selline nakkav eeskujud oli nauditav siilipoiste supipoti loos. Suur julgustükk on lavastada 24 kolmeaastasega kakukese seiklusi Leitajatekülal või kärbsse merereisi rebaste

Väiksed mömmikud said esimese lavakogemuse. Foto: Virko Kolks

ja karude seltsis.

Teater pole vaid lustimine. Vanem rühm tõi lavale õpetaja **Kristel Proomiku** kirjutatud muusikali põialpoiste suve otsimisest ning arusaamisest, et kuigi talv on meid selleks korraks lõplikult tüüdanud, on ta tore aastaag. Koolieelikute rühma lapsed filosofoerisid värvide tekkimise teemadel.

Organisatsioonides räägitak-

se palju meeskonnatööst, meie oskame seda, sest ilma lauluõpetaja hea muusikavaliku, kunstiõpetaja lava dekoreerimisest, liikumisõpetaja tantsuseadeteta oleks teatريفestival läbi kukkunud.

Ja suur tänu kostüümikunstnikest lastevanematele, kes teavad, et ainult suurepärase kostüümi võimaldab lapsel rolli hästi sisse elada.

LAPSEVANEM ARVAB

Teatريفestival Terakeses

10. märtsil kell 18 olid lasteaia Terake Mömmiku rühma lapsevanemad oodatud saali - Terakese teatريفestivali raames etendus „Jutt jänesepojast, kes ei tahtnud magama jääda“. Lasteaia kõige pisemate kasvandike etteastel rullus pealtvaatajate ees lahti lustakas teatritükk isepäisest jänesepojast ja lõbusatest metsaelanikest. Suurt imetlust väärrib Terakese õpetajate oskus panna näitlema kahe-kolmeaastased lapsed. Kahjuks ei õnnestunud näha teiste rühmade etteasteid, kuid lapsevanemate suust oli kuulda üksnes kiidusõnu. Aitäh teile, Terakese õpetajad, et meie lastesse näitlejapisiikut süstite ja esinemisjulgust õpetate!

VIRKO KOLKS

Võtsime kevadet vastu

Saku Pensionäride Ühendus Elukaar tervitas kevadet oma igakuisel kokkusaamisel juba 19. märtsil. Kuigi ilm just kevade mõõtu välja ei andnud ja teed olid libedad, oli rahvast kokku tulnud rohkesti. Ju meelitas kodust välja võimalus kuulata oma muusikakooli laste esinemist ja tutvuda uue tantsukollektiiviga.

Muusikakooli direktori **Tauno Valdna** kindla juhtimise all astusid lavale noored pianistid, viiuldajad, puhkpillipoisid ja -tüdrukud, kitarristid ja löökpillimängijad. Saku eakad on muusikakooli direktorile, õpetajatele ja lastele väga tänulikud, et nad oma vabal ajal varasel hommikupoolikul meile nii kauni elamuse valmistasid.

Laste esinemise järel astus meie ette Lindaratas koos oma juhendaja **Aime Tammega**. Tegemist on naisrühmaga, mille tuumiku moodustavad aastaid tagasi Linda Rausi poolt asutatud Linda rühma vilistlased, kes valmistuvad Eesti esimeseks naiste tantsupeoks. Lindaratas veeres kenasti ja pakkus kõigile silmarõõmu. Aitäh neile tulemast!

Meie eakad astusid kevadesse rõõmsa tuju ja kaunite muljetega.

LY MADISSOON

Koostöö mitu tahku

KAIRE OKS

Kurtna Kooli lasteaia
õppealajuhataja

Järjest rohkem on Saku valla lasteaiaid hakanud üksteist leidma ja koos huvitavaid asju ette võtma. Nii juhtuski, et Päikesekilli õpetajad tundsid huvi meie savipõletusahju vastu, meie omakorda olime huvitatud nende õpetajate käsitööoskustest.

15. märtsil toimuski Kurtna lasteaia Päikesekilli õpetaja **Marit Baueri** juhendamisel vilistimise sisekoolitus. Õppima oli tulnud 8 käsitöuhuvilist laste-

Kurtna lasteaiaõpetajad tööhoos. Foto: Kaire Oks

aednikku. Maritil oli kaasas hulgaliselt näidiseid, mis panid mõtte kohe liikuma. Valida sai märg- või nõelvilistimistehnikas valmiva eseme vahel. Tore oli see, et kujunes hea vaba õhkkond, mille käigus kogemusi ja-

gati. Kindlasti õppis nii mõnegi asja meie õpetajate käest ka koolitaja.

Lahku mindi toredate vilditud esemete, hea tuju ja teadmise, et kohtume peagi veel. Aitäh Maritile toredate ideede eest!

Aime Järva oma unistusteametis - kogu elu õpetaja

INNA MIKLI

Kui palju on neid, kes juba lapsena õpetajaametist unistanud ja pea kogu elu koolis veetnud? Ilmselt vähe. **Aime Järva** on just niisugune inimene.

Aime Järva (tookord Teedla) on sõjaaja laps. Ta kasvas Ida-Virumaal Kohtlas koos noorema vennaga. Lapsi elas ümbruskonnas palju, päevad möödusid karjamaadel ja jõe ääres mängides. Juba päris pisikesel tüdrukutirtsuna Kohtla-Nõmmel põhikoolis käies teadis ta täpselt, et tahab õpetajaks saada. Eeskujuks oli ka neljandas klassis kooli tulnud noor ja vahva klassijuhataja.

Rakvere Pedagoogilises Koolis õppis Aime Järva 4 aastat, lõpetas algklassiõpetajana. Tööle suunati ta kodust kaugele - Harjumaale Kiisa Algkooli.

Noore õpetajana Kiisa Algkoolis

Kiisa kool oli väike, 25-30 õpilast. Lapsed olid jagatud kahte liitklassi, koos õppisid 1. ja 3. ning 2. ja 4. klassi poisid-tüdrukud. Õpetajaid oli kaks: kooli juhataja ja nooruke Aime. Tookord ei olnud mingeid näitlikke vahendeid, kõik tuli ise valmistada. Tuli koostada harjutusi ja kirjalikke ülesandeid. Ja arvestada, et pool tundi pidi klass alati iseseisvalt töötama - kui õpetaja tegeles 2. klassiga, tegi 4. kirjalikku tööd ja vastupidi.

Kiisa kool oli küll väga pisike, kuid Tallinna Pedagoogilise Instituudi (nüüd Tallinna Ülikool) praktikakool. Koolipere oli tegus: õpiti laule ja tantse, lavastati näidendeid. Korraldati pidusid, kus lastevanematele esineti. Ja mitte ainult koolihoo-nes, vaid ka Kiisa rahvamajas. Koolil oli oma väike koduloomuuseum, oli aed, kus nii lapsed kui õpetajad töötasid. Ja imekena kiviktaimla!

Kiisal elas ja töötas õpetaja Aime 15 aastat. Selle aja jooksul abiellus ta **Ago Järvaga**, sündisid pojad **Andrus** (1965) ja

Saku koolis oli õpilasi palju. Aime Järva oma esimese klassiga.

Kiisa Algkoolis on lõpupäev. Õpilasi saadavad teele Juta Järvet (keskel) ja Aime Järva (paremal).

Fotod: erakogu

Argo (1971). Õpetaja pisike eluruum oli koolimaja teisel korrusel. 1972. aastal sai tol ajal miilitsa piirkonnainspektorina töötanud abikaasa Ago Sakku korteri ja Järvad kolisid Kiisalt ära. Paar aastat hiljem hakati väikeseid koole likvideerima, Kiisa kool suleti aastal 1975.

37 aastat Saku koolis

Sakus sai Aime Järvast lasteaia-kasvataja - kaks aastat töötas ta tolleaegse õlletehase lasteaia, tänase Terakese vanema rühmaga. Siis vabanes Sakus algklassiõpetaja koht ja Aime Järva läks aastal 1974 taas kooli. Läks ja jäi.

Saku koolis oli kõik teisiti. Õpilasi oli tol ajal umbes 300, igas klassis oli lapsi sama palju kui Kiisal terves koolis. Ja 15 õpetajat! Kõik oli uus ja huvitav. Vahva oli tegeleda korruga vaid ühe klassiga. Ning kolleegid võtsid Aime Järva kohe omaks. Ka lapsevanematega sai uus õpetaja hea kontakti, isad-emad osalesid klassi ja kooli üritustel, aitasid hoogtööpäevakutel. Eriti vahvad mälestused on ajast, mil mindi üle kabinetisüsteemile. Vanemad käisid siis seinu värvimas ja mööblit lihvimas. Aime Järva aga sai oma klassi töölaua, mis varustatud raadio, magnetofoni ja mikrofonidega. See tegi

tunnitöö põnevaks, vahva oli nii lastel kui õpetajal.

Aastal 1991 sai Aime Järvast algklasside õppealajuhataja. Alguses oli keeruline, sest algklassid õppisid 4 erinevas hoones: koolimajas, Terakese ja Päikesiküllu lasteaia ning tervisekeskuses. Raudteeäärses koolihoo-nes olid siis hoopis asutused (alles aastal 1995 saadi maja taas vallale ja sinna kolisid algklassid). Ometi oli õppeprotsessi juhtimine ja kooli arengus kaasalöömine põnev. Kollektiiv oli meeldiv - algkoolis töötasid pühendunud ja loomungulised inimesed. Muret tegi aga õpetajate

leidmine: kui keegi lahkus, oli keeruline uut pedagoogi saada.

2001. aastal jäi Saku kool huvijuhita. Aime Järva oli alati kultuuriüritustel kaasa löönud, oli oma õpilastega laulu- ja tantsupidudel osalenud, näidendeid lavastanud, erinevaid üritusi korraldanud, oli olnud ametiühingu kultuurikomisjoni esimees. See tõttu paluti tal teha ka huvijuhi-tööd. Veidi aega töötas Aime Järva kahel kohal, siis jäi huvijuhiks. Ka see amet oli ääretult huvitav - kogu aeg tuli organiseerida, koos õpilaste, õpetajate ja ringijuhitidega erinevaid üritusi korraldada. ➤

▲ Raadio, magnetofon ja mikrofoni tegid tunnid põnevaks.

◀ Aime Järva (paremal) Saku lastega Tallinnas tantsupeol.

Õpetaja Järva tund aastal 1998. Fotod: erakogu

◀ Sakus õppis palju andekaid lapsi, töötas vahvaid pedagooge, kes kaasa löid. Oli imetoreid ettevõtmisi, oli hetki, mil huvijuht mõtles, et aeg võiks peatuda - nii vahva oli!

Sügisest 2007 on Aime Järva taas algkoolimajas, nüüd pikapeavarühma õpetajana. Tema käe all on iga päev kell 12-15 poisid ja tüdrukud kõigist 1. klassidest. Lapsed mängivad ja õpivad, koos käiakse suures majas söömas.

Õpetajatööst

Aime Järva on Saku koolis töötanud 37 aastat. Ja töötab rõõmuga edasi. Igal aastal hakkab augusti alguses, kui puhkus veel kestab, hing kripeldama - tahaks juba kooli.

Õpilaste seas tunneb ta end noorena, lapsed annavad jõudu ja energiat. Õpetajatöö on mit-

Aime Järva tööd on aastate jooksul tähele pannud ja tunnustanud nii kooli, maakonna kui vabariigi haridusjuhid.

Vabariigi aastapäeval autasustati Aime Järvat Saku valla hõbemärgiga.

Veebruar 2011, Aime ja Ago Järva (esireas) vabariigi aastapäeva aktusel Saku Valla Majas. Foto: SS

mekesine, loominguline, ääretult huvitav. Õpilased on nii vahetud. Ja tänapäeval lisaks väga targad ja teadmishimulised, tunnis tähelepanelikud ja aktiivsed. Nad

julgevad küsida, julgevad oma mõtteid välja öelda. Neil on lai silmaring. Kas tänapäeva lapsed on pahatahtlikumad ja sõnakulmatumad kui aastate eest?

Aime Järva nii ei arva. Väga toredad õpilased on praegu koolis!

Kuid kindlasti on selles, et Aime Järva nii kaua koolis töötanud, oma süü ka kolleegidel: Saku õpetajad võtsid Aime Järva kohe omaks ning on meeldinud kaaslaste olnud kogu aeg. Samuti on tal vedanud koolijuhidega, neid on aegade jooksul olnud kaheksa. Aime Järva hindab koostööd ja arvab, et on sattunud tugevasse, tegusasse ja ühtehoidvasse meeskonda. Tore kollektiiv on ju nii oluline!

Elust väljaspool kooli

Aime Järva mängis noorena võrkpalli ja käis matkamas. Viimastel aastatel on tema lahutamatu sõber jalgratas - tore on sõita, tuul kõrvus vuhisemas. Ka kepikõnd on meeldima hakanud. Viimased 15 aastat elavad Järvad oma majas ning kevadel ja suvel teeb Aime meelasti aiatööd. Ta kasvatab lilli, kuid on ka paar peenart köögiviljade ja maitsetaimedega.

Igal aastal saab Aime Järva oma Rakvere-aegsete kursusekaaslastega kokku. Kiisa, Kurtina ja Kajamaa koolide endiste töötajatega korraldatakse suvel kokkutulekuid. Lisaks käivad tihedalt omavahel läbi Saku pensioniealised õpetajad, nii need, kes veel töötavad, kui need, kes juba kodused.

Aime Järval on palju häid sõpru. Tal on väga rahulik ja mõistev abikaasa. Ning toredad pojad, kellega pole iial muret olnud. Ja muidugi lapselapsed! Gerli (20) ja Marie (14), Martin (15) ja Helen (14) on vanaemale kõige suuremaks rõõmuks.

Saku noored jalgpallurid tugevas konkurents

ARGO ZIRK
Treener

Tallinna meistrivõistlused

Saku Sportingu noored osalesid Tallinna meistrivõistlustel. Kolmest etapist koosneval võistlusarjas olid kõige edukamad 2000. aastal sündinud poisid, kes jäid kokkuvõttes III kohale. Teistel vanuseklassidel nii hästi ei läinud. Tulemused: 2001. aasta vanuseklass - IV koht; 2002. aasta vanuseklass - VIII koht; 2003. aasta vanuseklass - IX koht; 2004. aasta vanuseklass - VI koht.

Kõige suuremat ebaõnne koges 2002. aasta poiste võistkond, kes olid enne viimast etappi veel 5. kohal ja reaalne võimalus oli esikolme hulka jõuda. Kahjuks aga viimase etapi kehv esinemine seda ei võimaldanud. Ülejäänud võistkonnad mängisid enam-vähem oma tasemel, arvestades, et talvine ettevalmistus on läinud üle kivide ja kändude. Treeningtingimused lihtsalt ei lubanud kõrgemat kohta, meie väikestes võimlates harjutavad noored ei suutnud suurel väljakul kohane-

da. Uurides teiste võistkondade treeningtingimuste kohta, selgus, et lapsed saavad vähemalt 3 korda nädalas suurtes võimlates harjutada. Seega olid meie kohad igati loogilised. Tulemustega ei saa küll rahule jääda, aga usun, et poisid said hea kogemuse ja teavad, kuhu edasi pürgida.

Spring Cup 2011

2000. aasta poisid osalesid täismõõtmistes kunstmurukattega Männiku sisehallis 2-päevasel turniiril Spring Cup. Osa võtsid selles vanuseklassis Eesti kõige tugevamad võistkonnad. Vabariigi peale kokku mängib F2 vanuseklassi umbes 60 võistkonda ja kutse turniirile oli juba väga hea näitaja. Osalenud 14 võistkonna seas suutsid meie poisid välja võidelda IX koha.

Esimeste vastastega ei saanud kohe kuidagi mängu käima. Aga mida edasi, seda paremaks mängupilt läks. Poiste tase oleks lubanud ka ehk 3-4 pügalat kõrgemat kohta, sealt edasi oli juba teine liiga. Jällegi on põhjus väga lihtne - sisesed treeningtingimused. Enamus ajast Saku algkooli võimlas harjutav treeninggrupp mängib 2 + 1 inimest väljakul, sealt minna otse kunstmu-

Sakulased Tallinna meistrivõistlustel: (ülal vasakult) Marko Laas, Mairo Reinsaar, Cris Erik Kaseorg, Sten Kaarel Kuimet, Henri Hunt, (all) Markus Kuusik, Mathias Oliver Johandi ja Tim Jürgen Zaletjev ning treener Argo Zirk. Foto: erakogu

ru peale 7 + 1 poisiga mängima on väga keeruline. Esimese kuue seas olnud võistkonnad harjutavad talvel suurtes sisehallides ja osad isegi väljas. See ei ole muidugi ainus põhjus, meist espool olnud võistkonnad olid ainult suurlinnadest - Tartust, Tallinnast, Narvast. Linnades on laste valik ikka oluliselt suurem kui Saku vallas. Näiteks FC Leva-

dial on samas vanuseklassis neli võistkonda. Lisaks sellele meelitavad head tulemused ka väikeklubide paremaid mängijaid suurklubidega liituma. Nii see on ja nii ka jääb.

Jäin poiste tulemusega rahule. Eriti teeb heameelt just see, et olime ainuke linnadest väljaspool tegutsev klubi, kes turniirile üldse kutse sai.

Miniklassi mootorrattad kihutavad juulikul motoklubi MRC sisehallis

MRC meeste edukas start tänavusel Laitse talikrossil: pildil nr 4 esikoha võitnud Henri Remma, nr 6 teisena lõpetanud Marthi Lepik ja nr 2 kolmandaks sõitnud Marko Lepik. Foto: Rait Rannamaa

INNA MIKLI

Sakus tegutseb mitmeid spordiklubisid, üks omanäolisemaid on 2008. aastal loodud motoklubi MRC, mis koondab minikrossi harrastajaid.

Põhja-Ameerikast alguse saanud ja tänaseks üle maailma levinud minimotokross muutus 21. sajandi esimesel kümnendil populaarseks ka Eestis. Sakus hakkasid eestvedajateks **Marko Lepik** ja **Risto Algre**. Mehed asutasid klubi, rentisid Juulikul tühjana seisnud endise lauda ja tegid hoone korda. Nüüd on Juulikul sisehall, kus 850 m² pinda ja keeruliste tehniliste elementidega 150meetriste võistlusrada. Samas lähedal on ka välisrada, kus saab soojemal aastaajal harjutada. ➤

Jäärajasõidu Eesti karikavõistlustel jõudsid sakulased tänavu esikolmikusse. Foto: Rait Rannamaa

◀ Täna koondab klubi 35 litsentsiga tsiklisõpra, kelle hulgas nii noori kui täiskasvanuid. Klubi ruumides tegutseb ka Saku huvikeskuse noorte motoriring.

Sakust on saanud üks Eesti edukamaid minikrossi keskusi. Harjutamis- ja võistlustingimused on head, seetõttu on Juulikul käinud ka mitmeid spordikuulsusi, näiteks mitmekordne motokrossi maailmameister Pekka Vehkonen ja Soome supermoto tulevikulootus Mauno Hermunen. Kuulsaim Juulikul minitsikliga sõitnud mees on aga kindlasti vormeliäss Kimi Matias Räikkönen.

Saku sportlased edukad

Hetkel on minikross Eestis väga populaarne - motovõistlustel on just minide klassis sageli kõige enam osalejaid. Kaks suuremat jõukatsumist on Eesti meistri- võistlused ja Eesti karikavõistlused, kus osalevad koos nii noored kui ka täiskasvanud. Lisaks korraldatakse suvel Eesti minikrossi karikavõistlusi, kus osavõtjad on jagatud mitmesse rühma: eraldi arvestuses võistlevad uustulnukad ehk need, kes alles tee krossimaailma leidnud, kuni 15aastased noormehed, täiskasvanud, naised-tüdrukud, 35aastased ja vanemad ning eksperdid ehk oma ala tipud.

Saku sportlased on algusest alates väga edukalt esinenud. Nii ka tänavu. Eesti karikavõistluste talikrossilt sai Mini MX ar-

Endisest laudast Juulikul on saanud sisehall, kus treenivad klubi liikmed, harjutavad motoringi noored ja käivad sõiduhuvilised

Vaata ka www.mrc.ee

vestuses **Marthi Lepik** 2. koha, tema isa Marko Lepik oli 3. **Sten Salujõe** sai 4. koha, **Olavi Villo** 6., **Kristo Kaste** 7., **Leo Jürgenson** 10., **Kalvi Kaste** 14. tulemuse. Eesti karikavõistluste jäärajasõit koosnes kahest etapist, millest üks peeti Pärnus ja teine Männikul. Võitis Marko Lepik, teine oli Marthi Lepik. **Mati Tagapere** sai 4. koha, **Sten Salujõe** oli 6., **Siim Tammiste** 9. ja **Olavi Villo** 10.

Lisaks kodustele võistlustele on kaasa löödud ka kaugemal: Lätis, Soomes, Rootsis. Igal kevadel maikuus toimuvad Ameerika Ühendriikides Las Vegases minimootorrattaste maailma-

meistrivõistlused. 2009. aastal osalesid MRC sportlased, Marko Lepik tuli 35+ klassis rohkem kui saja osavõtja seas 11. kohale, **Henri Remma** oli ekspertklassis 19. Väga populaarsed on messide raames korraldatavad Itaalia lahtised meistri- võistlused. Marko Lepik osales 2009. aastal, tuli oma vanuseklassis teiseks.

Miks just minikross

Minikrossi sõidetakse väikeste mootorrattastega, millel kõrgust kuni 85 cm, esirattad maksimaalselt 14 ja tagarattad 12 tolli. Niisugune tsikkel on kerge ja seetõttu alustajatele kõige sobivam. Enamasti võistlevad kõik osalejad, nii noored kui täiskasvanud, koos. Vanematest kaasa-

lööjatest on paljud varem suurel mootorrattastel võistelnud, nooremad aga alles hiljuti motomaailma vastu huvi tundma hakanud poisid-tüdrukud.

Miks eelistatakse just seda ala? Klubi liige Leo Jürgenson ja juhendaja Marko Lepik räägivad, et motosport on väga kallis ala. Minitsiklite hinnad jäävad 500 ja 3000 euro vahemikku, need on tavalisest mootorrattastest palju odavamad. Pea iga tõsine noor krossihuviline võib vanematelt ratta välja kaubelda. MRC meeste sõnul on minimotokross ka palju ohutum - ratas on kerge, kukkumisega enamas ti suuremaid vigastusi ei kaasne.

Miks aga täiskasvanud minikrossi vastu huvi tunnevad? Leo Jürgenson ütleb, et minitsikliga sõitmine annab adrenaliini ja laste end noorena tunda. Marko Lepik väidab, et minikross aitab end vormis hoida. Kuid alal on ka teine eelis - suure mootorrattaga võistlemine nõuab väga korralikku ettevalmistust, minikrossiks nii põhjalikku füüsilist treeningut vaja pole, endine motomees saab mõnikord kogemustele tuginedes, n-ö vanast rasvast hea tulemuse.

Juuliku sisehall

Motoklubi liikmed käivad Juuliku sisehallis treenimas, seal harjutavad ka Saku motoringi poisid. Kuid Juulikul käivad ka teised motohuvilised. Sisehallis saab rentida miniratta ja varustuse ning proovida, kas tsiklisõit meeldib - ei ole ju mõtet enne rattast osta, kui selge, et ala sobib. Kuid tsikleid proovivad sageli ka need, kes tegelikult motosportlaseks saada ei tahagi - sisehallis käivad sünnipäeva- ja peoseltskonnad ekstreemseid elamusi nautimas. Kellel vaja, saab Juulikul ka juhendust-õpetust - treenerid aitavad.

Kes Juulikul käivad? Leo Jürgenson ja Marko Lepik kinnitavad, et mehi ja poisse on huviliste hulgas rohkem kui naisi ja tüdrukuid. Ja talveperioodil on väga palju ekstreemsportlasi, näiteks surfajaid. Kuid kõige edukamad esmakülastajad on kindlasti tüdrukud ja naised - nemad kuuluvad treenerit ja ei alahinda väikest ratast. Mitmed kuraasi täis mehepojad on aga enamiku minitsikliga olnud ajast küllalt veetnud.

Suur võit Saue maletajate üle

Möödunud laupäeval oli Saku Maleklubil külas Saue Maleklubi 6-liikmeline esindus. Mängiti kiirmatlet, mõtlemisaega kummalegi võistlejale 15 minutit partiile. Iga osaleja kohtus vastasvõistkonna kõigi liikmetega. Mäng kulges ootamatult sakulaste suure ülekaalu tähe all. Võideti tulemusega 25-11. Saku Maleklubi edukamad olid Toomas Valgmäe ja Aivar Kauge 5,5 punktiga 6 partiist. Võistkonda kuulusid veel Marko Laigna, Teet Švilponis, Mati Sepp ja allakirjutanu. Edukaim sauelane oli Ardi Tedrema 5 punktiga. **HANS TOMSON** Foto:

Gert Krestinov sõidab Maxxis Henderson LPE Kawasaki tiimis

2006. ja 2008. aastal Harjumaa parimaks sportlaseks ning 2008. aasta maailma parimaks nooreks krossisõitjaks valitud **Gert Krestinov** (treener isa **Andres Krestinov**) võistleb sel hooajal Briti meeskonnas Maxxis Henderson LPE Kawasaki. Tiim osaleb kõigil kaheksal Briti meistrivõistluste etapil. Veel sõidab 20aastane Saku noormees seitsmest etapist koosnevas alternatiivsarjas Red Bull Pro Nationals, võistlused toimusid samuti Inglismaal.

Gert Krestinov loodab sel aastal osa võtta kolmest maailma-meistrivõistluste etapist - Hollandis, Lätis, Inglismaal. Eestis plaanib ta ka kolmel-neljal võistlusel kaasa lüüa.

Gert Krestinovi eesmärk on sel hooajal Briti meistrivõistlustel viie parema hulka jõuda, alternatiivsarjas Red Bull Pro Nationals tahaks Saku krossisõitja pääseda esikolmikusse.

Tulejoonel on spordiklubi MäLK noored laskjad. Foto: Oliver Kuks

Männiku tiirus toimus võistlus õhkrelvadest laskmises

KARIN MURU

Laskevõistlus "Männiku õhk" oli sel aastal rahvusvaheline ja osavõturohke, kokku 102 startinut. Kaugemad laskurid tulid Riist. Sakust olid aktiivsed osalejad skaudid, kes kutsusid ka oma klassikaaslast kaasa. Saku noored esialgu veel medaleid ei võitnud, kuid tee lasketiiru on nad üles leidnud.

Männiku klubi esinumbrid Ljudmila Kortšagina ja Ain

Muru võitsid õhupüssi-, Neeme Pajusaar meeste õhupüstoliharjutuse. Naiste püstoli- ning noorte püssi- ja püstoliharjutustes võidutsesid Riia ja Kaiu laskurklubide võistlejad. Kõige nooremate, toelt lasknud laste arvestuses olid paremad Elva ja Maardu laskurklubide liikmed. Saku noorte **Hanna** ja **Hans Lillemägi** saagiks oli nii tüdrukute kui poiste arvestuses 4. koht.

Laskmishuvilised on ka edaspidi tiiru oodatud.

Kuhu Minna

APRILL

1. kell 16.30

Kontsert "Õpetajal vale pill"

Saku Muusikakooli kammersaalis. Muusikakooli õpetajad musitseerivad pillidel, millel mängimine nende igapäevaellu ei kuulu.

2. kell 11

Ülevallaline laste lauluvõistlus

"Las laps laulab 2011" Saku Valla Maja suures saalis. Vt lk 16

7.

Lahtiste uste päev Saku

Gümnaasiumis. Vanematel võimalus külastada lapse tunde.

9. kell 19

Kiisa näitetrupi teatriõhtu

Sakus. Janis Aneraudsi satiirilise komöödia „Kuningriigi lõpp“ Saku Valla Maja suures saalis. Vt lk 16

11. kell 16.30

„Saku ajukas noortele“

FINAALVOOR Saku Valla Noortekeskuses Teaduse I.

11. kell 19

Ülevallalise mälumängu

„Saku ajukas“ VI voor Saku Valla Maja suures saalis. Mängu juhhib Mart Vellama.

14. kell 15

Kiisa-Kurtna-Tagadi-Roobuka

Pensionäride Ühenduse

kevadpidu ja 15. sünnipäeva tähistamine Kiisa Rahvamajas.

16. kell 11

Saku Pensionäride Ühenduse

Elukaar liikmete hooaja viimane koosistumine Saku Valla Maja saalis.

16. kell 11

Metsanurme küla üldkoosolek Rehetoas külakeskuses.

17. kell 11

Suur kevadkirbukas. Huvikeskuse korraldatav traditsiooniline kevadine kasutatud asjade täika Saku Valla Maja fuajees. Müüjaks registreerumine ja lisainfo huvikeskus@sakuvald.ee

NÄITUSED

Vallaraamatukogus Teaduse I

Mart Aru fotonäitus "Türgi ilma ja inimesi"

Eesi Rosenbergi näitus "Kotid, kukrud, paunad ja ... vol 2"

Teistmoodi käekotid ja rõivad. Avamine 2.04 k 12

Saku Gümnaasiumis

Kristin Reimani (II. klass) akvarellid, pliiaisi- ja arvuti-joonistused

Lasteaiapärimuste kogumise võistluselt auhind Sakku

Möödunud aasta 15. oktoobrist käesoleva aasta jaanuari lõpuni toimus Eesti Kirjandusmuuseumi folkloristika osakonna ja Eesti Rahvaluule Arhiivi korraldatud lasteaiapärimuste kogumise võistlus. Osales ligi 80 õpetajat-kasvatajat lasteadeadest üle Eesti, võistlusele laekus 62 individuaalset ja 5 kollektiivset tööd.

Emakeelepäeval andis president Toomas Hendrik Ilves Eesti

Kirjandusmuuseumis toimunud pidulik aktusel üle 2010. aasta rahvaluule kogumise preemiad

ning autasustas tänukirjade ja meenetega paremaid lasteaiapärimuse kogujaid. Pärjatute seas oli ka sakulane - oma fotode eest sai eriauhinna Päikesekillu kasvataja **Erika Rausberg** (pildil).

Erika Rausberg oli tunnustusest meeldivalt üllatatud. Ta rääkis, et saatis muuseumile 85 fotot, millel jäädvustatud Päikesekillu laste ja kasvatajate tegemised 2010. aastal. Enamik fotodest on tehtud rahvakalendri tähtpäevadega seotud üritustel. ☺

Vanad majade fotod Metsanurme külakeskuses

9. aprillil kell 12 avatakse Metsanurme külakeskuses Eesti Vabahoiumuuseumi ja Harjumaa Muuseumi ühisnäitus „Loodusjõud maamaja sees ja ümber”. Avamisel kõneleb Fred Jüssi oma suhetest vanade majadega ning nende õigusest väärikalt vananeda.

Näituse koostasid **Kadi Karine**, **Rasmus Kask** ja **Liisi Taimre**, stendid kujundas **Andres Tarto**. Väljapanek jääb Metsanurme 8. maini, külakeskus (www.metsanurme.eu) on avatud esmaspäeviti ja teisipäeviti kell 12-19, laupäeviti kell 11-15. Näitust on võimalik külastada ka teistel aegadel, sel juhul tasuks ette helistada numbril 53 065 503.

KADI KARINE, LIISI TAIMRE

Tahad, ma räägin sulle lugusid?

Oli kord väike poiss, keda hüüti Poyeshao. Ta oli vaeslaps. Elas ühe vana naise juures. Too saatis poisi lindudele jahti pidama. Iga päevaga muutus Poyeshao üha osavamaks ja võõrasema oli väga rahul. Ühel päeval, kui ta jälle jahti pidas, vajas vibunöör pingutamist ja ta istus metsalagendikul ühe suure tasase kivi peale. Ja seal kuulis ta korraka kivi küsivat: „Tahad, ma räägin sulle lugusid?” Aga poisil polnud õrna aimugi, mis see lugude rääkimine tähendab. Kivi seletas: „See tähendab jutustada sellest, mis kunagi am-

mu sündinud on.” Ja lindude eest, mis poiss tol päeval püüdnud oli, jutustas kivi talle lugusid, kuni päike loojus. Iga päev tuli Poyeshao tagasi kivi juurde, et rohkem ja rohkem lugusid kuulda. Võõrasema pani aga tähele, et poiss järjest vähem ja vähem linde koju toob, ta hakkas kahtlustama, et midagi on valesti. Kõigepealt saatis ta ühe poisi Poyeshao järele, et teada saada, mida ta õieti metsas teeb. Aga poisike unustas ka ennast kivi jutte kuulama. Seejärel saatis võõrasema kaks meest poisse otsima. Needki jäid kivi lugusid kuulama. Siis käskis

kivi külvavanemale edasi öelda, et järgmisel päeval võib kogu küla tema lugusid kuulama tulla, kui nad toitu kaasa võtavad. Ja terve küla oligi järgmisel päeval kivi kuulamas.

Ja öeldud on nõnda, et oli neid, kellel jäid kõik lood meelde, oli neid, kellel jäi ainult mõni osa lugudest meelde, ja oli neid, kes ei mäletanud pärast enam mitte midagi. Nendest, kes kõiki lugusid mäletasid, saidki jutuvestjad.

Ja nii on, et lugude jutustamise eest peab alati jutuvestjale midagi süüa andma.

(Lugu irokeesi indiaanlastelt)

Jutupidu Päiksekillus

Pühapäeval, 20. märtsil, ülemaailmsel jutuvestjate päeval, toimus Päiksekillus päris oma jutupidu, millega otsustasime tähistada Muinasjutukooli 20. aastapäeva.

Jutustamiseks on vaja jutuai- net, jutuvestjat ja kuulajat. Jutuai- neks said seekord valitud vee- lood. Nii meie endi perepäri- mus, mis seotud kaevude, alli- kate ja suuremate veekogudega, kui ka iidset muinaslood maail- ma erinevatelt rahvastelt. Juttu- de vestjateks ja kuulajateks olid aga kõik kokkutulnud ise. Kokku tuldi aga üle Harju- ja Raplamaa. Lugude vahel said sildadeks ühiselt lauldud vanad laulud.

Juttude rääkimiseks ja kuula- miseks peab olema aega. Meie esivanematele pakkusid sood- said olukordi ühised tööd, mis muidu nii igavad ja aeganõud-

Lugude jutustamise vahel sirutati selga. Seltskonnatants „Nõia- neitsi” sobis selleks suurepäraselt! Foto: Margit Kanter

vad - näiteks kalavõrkude kudu- mine ja parandamine, sulgede noppimine. Palju aega jättis jutu- vestmiseks õitsil- ja karjaskäik. Väärtuslikud jutuvestmispaigad olid kõrts, veski ja sepikoda, kus oodati oma järke. Räägiti noorte kooskäimistel ja pulmades, samuti välistel ühistöödel, näiteks heinateol ja rehepeksul.

Tänapäeva inimestel sellist läbikäimist ja ühist töötegemist ei ole. Lugusid kuulata ja rääki- da aga vajadus ja tahtmine on, sest lood aitavad meid siduda ümbritseva maailma ja kogu- konnaga, on sillaks mõistuse ja südame vahel. Ja just seepärast saigi meie jutupidu teoks!

MARGIT KANTER

Uus noorte CV-portaal aitab tööd leida

Haridus- ja Teadusministeeriumi noorteosakonna algatatud ja Euroopa Sotsiaalfondi kaasrahastusel elluviidava programmi „Noorsootöö kvaliteedi arendamine“ raames valmis noortele suunatud omanäoline CV-portaal. Stardiplats.ee keskkond loodi noorte tööhoive kasvatamiseks. Uus karjäärikeskkond aitab kandideerimiseks

vajalikke oskusi välja tuua, jagab kasulikku informatsiooni ja pakub töö-, praktika- ja vabatahtliku kohti. Uues keskkonnas saab lisaks töökogemustele märkida ära ka vabatahtliku töö, huvialad, organisatsioonidesse kuulumise ja muu praktilise kogemuse. Nii saab noore kandideerija muidu lühike CV tublisti lisaväärtust.

Portaalil on Facebookis oma interaktiivne keskkond www.facebook.com/stardiplats.ee, kust leiab uusimaid töö- ja praktikapakkumisi ning saab küsida nõu. Samuti on võimalik kasutajatel huvi pakkuvatel teemadel sõna sekka ütelda.

**LIIS KUUSK
RODE LUHAÄÄR**

Kuidas kevadel aiatehnikat hooldada

MAIRE JÜRISON
Aiataht OÜ

Taaskord terendab kevad õuel ning peagi on aeg kuurist ja garaažist aiatööriistad välja tuua. Järgnevalt tähelepanekuid ja näpunäiteid, mida enne tööga pihta hakkamist teha.

Muruniiduk

Muruniiduki õli oleks õigem vahetada sügisel. Pärast niitmisperioodi on kütusepõlemisjäädid õli happeliseks muutnud, see tekitab roostet ja kolvirõngad võivad kinni jääda. Talveks tuleks niidukisse puhas õli panna. Sügisel on hea kütus ära tarvitada või välja valada. Kütuse kvaliteet halveneb seistes, hiljem võib see tekitada karburaatoris tõhäreid, nt pöörded hakkavad võnkuma. Seega tuleks uut hooaega alustada puhta õli ja värske kütusega. See on parim lahendus masinale ja kokkuvõttes ka rahakotile.

Uuele niidukile tuleb esimene hooldus teha juba viie töötunni järel. Vastasel juhul langeb masina vastupidavus: uuel niidukil võivad olla sisse jäänud väikesed metallipuru osakesed, mis kogunevad seadme sissetöötamisel karteri põhja.

Esmane hooldus hõlmab õli vahetust, õhufiltri puhastust ning lõikeorganite kontrolli. Oluline on seadme õige asend. Sageli pannakse niiduk küll. Tegelikult võib seadet puhasta-

misel ja transportimisel kallutada ainult käepideme suunas, mitte ette ega küljele. Küllili asendis valgub õli bensiinipaaki ning võib põhjustada probleeme masina käivitamisel.

Alustades hooldustöid, tuleb küünalt eemaldada küünlajuhe. Õli vahetamiseks on soovitatav eelnevalt mootor soojaks ajada - lasta 30 sekundit käia. Siis tuleb mootori all olev kork ära keerata ja õli mingisse anumasse lasta. Õli eemaldamiseks võib kasutada ka spetsiaalset süstalt. Muruniidukil, mille õlipaagil kaks ava, tuleks alumine väljalaskekork uuesti kinni keerata ja masinasse värske õli valada. Vana õli ei tohi valada kanalisatsiooni ega loodusesse, vaid viia selleks ette nähtud kogumispunkti.

Kui õli õigel ajal ei vahetata ja õlivarda nivoo normi taset ei jälgita, hakkab esmalt niiduki jõud kaduma ning hiljem jookseb mootor halvimal juhul kokku. Muruniidukis kasutatava mootoriõli näitajad peavad vastama kasutusjuhendis märgitule. Samuti on kasutusjuhendis märgitud ka õlivahetusintervall. Kui masinat sageli kasutatakse, peaks õli puhtust aeg-ajalt kontrollima ja tumedaks muutunud õli välja vahetama. Õlivahetuse miinimumintervall on kord aastas. Korraga tuleks niidukisse valada 0,6 l õli.

Õhufiltri läbipesemiseks sobivad hästi nõudepesuvahend ja soe vesi. Seejärel tuleb filter kuivatada ja tagasi panna. Väga

määrdundu filtri peab aga uue vastu vahetama.

Niidukiga tööd alustades peaks alati kasutama värsket kütust. Kütusepaaki ei tohi pilgeni täis valada, tuleb jätta natuke paisumisruumi, nt 4 cm täiteturust tühjaks. Seejärel tuleb paagi kork tihedalt sulgeda.

Enne käivitamist on vaja süüteküünal maha keerata, vajadusel puhastada ning juhul, kui see enam ei tööta, välja vahetada.

Viimasena tuleks üle vaadata niidutera. Tera teritatakse 30 kraadi nurga alla ühelt poolt. Kui oskused-võimalused puuduvad, tuleks abi paluda spetsialistilt.

Pärast niitmist tuleks masin alati ära puhastada, sest murutükid on happelised ja põhjustavad roostetamist.

Murutraktor

Ettevaatust seadme all toimetamisega! Traktorid on rasked, hooldust tuleb teha tasasel pinnal. Hooaja alguses tuleks traktorile tagasi tõsta aku, mis eeldatastvi on sügisel maha võetud ja soojas ruumis hoitud. Vajadusel peab akut laadima. Kontrollida tuleks ka ülekandehihasid, mis on hooaja lõpus eeldatavalt pingelt lõdvestatud. Seejärel peaks kõikidesse niplitesse määret panema. Ka murutraktoril tuleks õli vahetada vähemalt kord aastas. Kui see jäi sügisel tegemata, on nüüd õige aeg. Murutraktori õli kogus on enamasti 1,6 l, kuid see sõltub mootoritüübist ja kasutusju-

hendist. Vähemalt kord aastas tuleks vahetada ka õlifilter, kütusefilter ja õhufilter, sagedamini juhul, kui traktori töökoormus on suur. Juhul kui mõned puksid või rooliliigendid loksuvad, oleks soovitatav needki välja vahetada. Alati tuleks kasutada vaid värsket kütust.

Trimmer ja võsalõikaja

Kui eelmisest niiduhooajast on trimmeri bensiinipaaki jäänud kütust, tuleks see värske vastu välja vahetada. Kindlasti tuleks kinni pidada õigest 2-taktilisele mootorile mõeldud kütuse ja seguõli vahekorra, mis vastab seadme kasutusjuhendile. Kütusepaaki ei tohi valada puhast bensiini - trimmer jookseb tõenäoliselt kokku ning vajab suu-remat remonti. Bensiinile tuleb lisada kindlaks määratud vahekorras spetsiaalset seguõli ja masin vastavalt ette antud pööretele reguleerida.

Aiakäärid ja oksatangid

Ka aiakääre ja oksatange on tar- gem sügisel hooldada. Kui see on hooaja lõpus ununenud, tuleks aiakäärid puhastada kas spetsiaalse vahendiga või diisli ja õlilahusega. Diisel aitab eemaldada vaigu ja muud hapet tekitavat jäägid, õli konserveerib ning ei lase seadmel roostetada. Roostes kohad tekitavad liigendusiühendustes hõõrdumist ja kulumist. Pärast töö lõpetamist tuleks aiakäärid ja oksatangid puhastada ja määrida.

Neli loengut:
5. 12. 19 ja 26. aprill kl 18.30

Asukoht: Saku Huvikeskus
(Saku Valla maja III korrus, ruum 317)

Täpsem info:
sakuvald.ee/huvikeskus

Maksumus: 40 €

Registreerimine:
huvikeskus@sakuvald.ee

Fotokursus algajatele

Juhendaja: Andres Tarto

Saku Huvikeskus

TULE 19. APRILLI KELL 18.00
SAKU HUVIKESKUSES (Teaduse 1, ruum 301) toimuvale

VILDITUD PÜHADEMUNADE VALMISTAMISE KURSUSELE

Juhendab Tiina Laube KURSUSE HIND 5.- €

Kursusele on oodatud vanemad koos oma lastega.
Valmivad vilditud erivärvilised pühademunad.

Kui on olemas, võta kaasa erivärvilist villaloori, paksem poroloon, villaseid lõngu, käärid, põll, majapidamisseep, väike kauss, käterätt.

Eelregistreerimine ja info: tel: 5100434 (Tiina Laube)
või e-post: tiina.laube@rescue.ee

Saku Huvikeskus

Valmistu üleujutusteks ja veeuputusteks!

Põhja-Eesti Päästkeskus

Lumerohke talve tõttu on kevadel suurvee ja uputuse oht. Siseveekogud võivad üle kallaste tõusta, madalamad kohad lumesulaveega täituda. Tiheasustusaladel võib tekkida olukordi, kus kanalisatsioon ei võta korraga tekkinud vett vastu ning teed ja tänavad ujutatakse üle. Samuti on igal kevadel ummistunud teetruupide tõttu probleeme üleujutatud teedega.

- Hoonete keldritest ja tänavatelt vee väljapumpamisega päästeteenistus üldjuhul ei tegele. Päästjad sõidavad välja, kui inimeste elu ja tervis on otseselt ohus.

- Hädaabinumbri 112 helista, kui oled veelõksu jäänud või sinu elu ja/või tervis on muul viisil otseselt ohus.

- Kui oled hoonete omanik, soovitage soetada pumba, et vajadusel oleks võimalik vesi keldritest välja pumbata.

- Piirkondades, kus kevadine suurvesi on varasematel aastatel probleeme põhjustanud, tekib suure tõenäosusega uputus ka tänavu.

- Kui elad sellises piirkonnas, mõtle läbi kõik ohud, tee vajalikud ettevalmistused, et kahjud oleksid võimalikult väikesed. Ohtu võivad sattuda majapidamine ja sisustus, koduloomad, loomasööt, küttepuid, lahtised esemed hoovis, sõiduvahendid.

- Kahjude vähendamiseks:

- vii oma kodune vara maapinnast kõrgematele tasapindadele (korrustele);

- tõsta kõrgemale õlid, lahustid ja muud ohtlikud kemikaalid, et looduskeskkonna reostust vältida;

- kui vesi ohustab elektrisüsteemi, lülita hoone elektrivõrgust välja;

- sulge ka gaasi-, vee- ja kütusemahutite kraanid;

- kui vesi voolab hoonesse, sulge veepinnast allapoole jäävad kanalisatsiooni äravooluavad.

- Kui veetase on kõrge, ei maksa keldrit tühjaks pumpama asuda - vesi imbub tagasi. Vee väl-

japumpamine ja tagasi imbumine võib kahjustada hoone konstruktsioone rohkem, kui seisev vesi. Maja pumpa veest tühjaks pärast üldise veetaseme alane-mist.

- Veetaseme alanedes tuleb kohe tegutseda, sest vesi rikub peaaegu kõiki materjale. Kuivata ja tuuluta maja nii ruttu kui võimalik. Märgunud materjalid on heaks pinnaseks hallituseente ja bakterite kasvule, need võivad tekitada nii terviseprobleeme kui vara pöördumatut riknemist.

- Kui suurvee tõttu on tavapärase elukorraldus oluliselt häiritud (ei pääse koju, maja ei saa kütta, ei saa kasutada elektrit, joogivesi on reostunud jmt.) teata sellest kohe omavalitsusse.

- Kui pead üleujutuse tõttu kodust lahkuma, võta kaasa vajalikud vahendid (ravimid, laetud akuga mobiiltelefon, esmaabivahendid, ilmastikutingimustele vastavad riided ja jalanõud, söök ja jook ning isikut tõendav dokument).

- Selgita välja võimalik majutuskohad (sugulaste või tuttavate juures või kokkuleppel kohaliku omavalitsusega), kus saaksid üleujutuse korral viibida.

- Lahku kodust siis, kui majja sissepääs ja majast väljumine veetaseme tõttu veel takistatud pole.

- Juhuks, kui sinu pereliikmed ei ole koos, leppige kokku koht, kus kohtute.

- Selgita välja, kuidas saad teavet üleujutuse (ja vee taandumise) kohta.

- Ära unusta küsida, kuidas on üleujutusohuks valmis naaber.

- Kodust lahkudes lülita välja elekter, sulge gaasi-, vee- ja kütusemahutite kraanid ja teavita lahkumisest kohalikku omavalitsust.

- Hädaabinumbri 112 helista, kui ohus on inimeste, aga ka loomade elu ja tervis.

- Lisainfot saab ööpäevaringselt töötavalt päästeala infotelefonilt 1524 ja veebilehelt www.rescue.ee.

MIS JUHTUS

Põhja-Eesti Päästkeskus

25.03 kell 00.25 teatati häirekeskusele, et Sakus Teaduse 1 kõrval põleb auto. Päästjate saabudes põles kaubik lahtise leegiga. Tehnilise rikke tõttu süttinud sõiduk hävis tules.

Tules hävinud sõiduk 25. märtsi hommikul. Foto: SS

Tegusate Meeste Liit

Ootame kõiki praegusi ja endisi Saku valla elanikke, kes on olnud sunnitud vastu oma soovi elama mõned aastad Vasalemmas või Rummus, ühinema. Loomes Tegusate Meeste Liidu! Esimene kohtumine on **8. aprillil kell 22** Männiku külas Tallinna-poolse karjääri Saku-poolsel kaldal.

Karl Kalašnikov, Peeter Puss

Taimemüüjad! Saku Vallavalitsus soovib saada informatsiooni taimemüüjate kohta, kes sooviksid ajaperioodil 1. maist 20. juunini 2011 laupäeviti kell 9-13 müüa taimi Saku alevikus Saku Valla Maja tagumises parklas.

Palume vallaednikku oma müügisoovist hiljemalt 4. aprilliks kirjalikult teavitada. **TIINA KUBBI, 6712 436**

Mälestame
endist töötajat

LEIDA REBAST

ja avaldame kaastunnet
tüttele Juta Tarvisele.

*Saku Vallavalitsus
Saku Vallavolikogu*

Südamlik kaastunne
Jutale perega ema
LEIDA REBASE
surma puhul.
*KÜ Tammetuba
majarahvas*

Südamlik kaastunne Jutale
armsa ema
LEIDA REBASE
kaotuse puhul.
Päikesekillu pere

Südamlik kaastunne
Juta Tarvise perele kalli
ema ja vanaema
LEIDA REBASE
surma puhul.
*Perekonnad Sepp, Kruustük
ja Kruup*

Avaldame kaastunnet
Maara Loonurmele ja
Juta Tarvisele perelega kalli
EMA
surma puhul.
Kolleegid lasteaiast Terake

SAKU MÕIS

KONTSERDID:

22.04 JAZZKAAR (Uku Suviste)

kell 19, pilet 13/11 €

7.07 KUUIJÕGI (Olav Ehala, Nele-Liis Vaiksoo, Lauri Liiv, Alen Veziko) kell 20, pilet 13/11 €

Lisainfo www.sakumois.ee, piletid: Saku Maja, Saku Mõis

MÕISA PUBIS

Päevamenüüd E-R 11.30-14.00

- ♦ Pulmamenüüd, kohvipausid, grupimenüüd, õhtusöögid, buffeemenüüd ja saunamenüüd
- ♦ Saku mõisa catering: salatid, suupisted, snäkid jpm kaasa. Tellimine info@sakumois.ee

INFO www.sakumois.ee ♦ 6728 540 ♦ info@sakumois.ee

Saku Pruulikojas

lõunasöögid, catering ja peolauad, sünnipäevad, pulmad, firmaüritused ja ekskursioonid Saku õlletehasesse

www.pruulikoda.ee Tel 650 8338
saku@pruulikoda.ee
Tallinna mnt 2, Saku

15.04.2011
kell 22.00-03.00 Jägermeister

Esineb:
BAD ORANGE

Pilet + Jäätis nape
= 4 eur

www.pruulikoda.ee

Visiitkaardid 100tk

3.- € +km (46,94 EEK+km),

valmis- või standardkujundusest.

Rohkem infot www.soha.ee

Soha OÜ, Saku, Niidu 9

info@soha.ee tel 5559 0727

SohaTrükk

Müüa lõhutud KÜTTEPUID

lepp, sanglepp, haab, metsakuiv (30, 40, 50, 60 cm).

Hinnad soodsad, küsi julgelt

tel 56 157 788,

kuttelepp@hotmail.ee

Kuulutused

Õmblusettevõtte AS Protten F.S.C. asukohaga Keilas võtab tööle kogemustega masstöö-õmblejaid ja triikijaid. Kontakt tel 6747 567

MÄNNIKU TEENINDUS-

PUNKT: telerite ja arvutite remont, müük ja diagnostika, jalatsite ja rõivaste parandus, võtmete kopeerimine, videote salvestamine DVD-le. E-R 10-18, L 10-15, tel 50 65 072, www.olmeteenindus.ucoz.com

Säästa kuni 70% küttekuludelt! **Mitsubishi Heavy õhksoojuspumpad** koos paigaldusega alates 869.-. Tel 6661 355, www.kodukliima.ee

Puurkaevude rajamine, projekteerimine, pumpad. www.puurkaevud.ee, 51 912 748

Koristan tasuta vanarauda: pliivid, pesumasinad, autoakud, automootorid, vannid, radiaatorid, vanad juhtmed, kõik muu, mis rauast. Tuleme järele ka väikesele kogusele. Helista, tee elamisse ruumi. 53 468 430

Kodude koristus ja akende pesu. Mob 58 098 230

Aiatööd: teostame viljapuude, ilupuude ja hekkide hoolduslõikusi. Vanade ja noorte puude kujundlõik, hoolduslõik, noorenduslõik, võra kujundamine. Tel: +372 56 243 297

Kevadine viljapuude hooldus- ja kujunduslõik. Tel 55 47 278

TEEVEN PUIT OÜ

Müüa laias valikus ehituspuit, aialipid, voodrilaud

www.teevenpuit.ee
Tel 50 10 701, 51 09 068

Männiku harjutusvälja kasutusgraafik

Kuupäev	Kellaaeg	Tegevus*
1.04	10.00-16.00	Laskeharjutus
2.04	09.00-00.00	Väliharjutus
3.04	00.00-17.00	Väliharjutus
4.04	11.00-15.00	Laskeharjutus
	09.00-00.00	Väliharjutus
5.04	11.00-17.00	Laskeharjutus
	00.00-00.00	Väliharjutus
6.04	11.00-17.00	Laskeharjutus
	00.00-00.00	Väliharjutus
7.04	09.00-16.00	Laskeharjutus
	00.00-00.00	Väliharjutus
8.04	10.00-17.00	Laskeharjutus
	00.00-17.00	Väliharjutus
9.04	08.00-00.00	Väliharjutus
10.04	00.00-18.00	Väliharjutus
11.04	09.00-16.00	Laskeharjutus
	10.00-16.00	Väliharjutus
12.04	09.00-17.00	Laskeharjutus
	09.00-17.00	Väliharjutus
13.04	09.00-17.00	Laskeharjutus
	09.00-17.00	Väliharjutus
14.04	09.00-16.00	Laskeharjutus
15.04	09.00-16.00	Laskeharjutus
16.04	09.00-17.00	Väliharjutus

* Laskeharjutus: kasutatakse tulirelvaid. Väliharjutus: kasutatakse paukpadruneid, lõhkepakette ja teisi imitatsioonivahendeid. Võidakse kasutada transpordivahendeid. **NB!** Vastavalt vajadusele teostab Päästeamet harjutusväljal demineerimistöid. **Lisainfo:** tel 50 34 102, manniku@mil.ee, Internetis: harjutusvali.mil.ee

12. aprillil kell 11.00-14.00 toimub Saku apteegis kolesterooli ja vererõhu mõõtmine.

Vajalik eelnev registreerimine telefonil 6728 344 või apteegis kohapeal. **Mõõtmine on tasuta.**

Meid kliendid soovivad!

Mina olen Saku piirkonna maakler, mina tunnen seda piirkonda!

Mari Rõuk
+372 509 3995
mari.rouk@uusmaa.ee

UUSMAA
KINNIVÄRSKAD

Loomaarsti KODUVISIIDID

Tel 55 10 623

www.loomaarstikoduvisiidid.ee

Riho Tali Õigusabi

osutab nõustamisteenust õiguslastes küsimustes.

Täpsem info: www.rtoigusabi.ee
Kontakttelefon: 581 56 100,
e-post: rtoigusabi@gmail.com

Lugupeetud Saku valla koerapidajad!

Ootame teid koerateemadel kaasa rääkima

6. aprillil 2011 kell 18

Saku Vallavalitsuse saalis 210.

TIINA KUBBI, vallaaednik

FEKAALIVEDU

Saku ja Kiisa piirkonnas 24 h

55 05 507
www.fekaal.ee

Kroonika

Saku Vallavalitsuses märtsis 2011
registreeritud Saku laste sünid

**Johannes Kaiva
Annika Järveld
Lasse Lipso
Reio Otsepp
Andra Mirell Raudvere
Jakob Viiraja**

Saku Vallavalitsuses märtsis 2011
registreeritud Saku elanike surmad

**Asta Reitel
Otto Kulbach
Aleksander Jakobson
Leida Rebane**

**Saku
Sõnumid**
aastast 1994

Ilmub 2 korda
kuus

Väljaandja:
Saku
Vallavalitsus

Toimetus:
Inna Mikli
Ingrid Pöder

**Reklaam ja
kuulutused:**
tel 6712 425,
6712 435
ss@sakuvald.ee

Tellimine:
postkontorid
(väljaande
indeks 00952);
toimetus,
tel 6712 435
ss@sakuvald.ee

Laste lemmik Sipsik juba 50-aastane!

Kas teadsite, et tänavu tähistab oma 50. sünnipäeva meie kõigi poolt armastatud raamatukangelane Sipsik? Terakese lasteaia Sipsiku rühm otsustas juubelit väärikalt tähistada ja kutsus kaasa ka Naksitralli rühma lapsed. Meid võttis 23. märtsil vastu Saku Huvikeskuse lahke pere. Huvikeskuses saime mängida, joosta, laulda ja tantsida. Maitseime sünnipäevakooki ja maiustasime komidega. Peo lõpetas rõõmus sünnipäevalaul. Palju õnne, Sipsik! Sipsikute ja naksitrallide õpetajad Foto: Terake

Kuusa Rahvamaja näitetrupp esitleb:

Laupäeval, 9. aprillil kell 19
Saku Valla Majas

PEAOSADES: KUNINGAS – Tarmo Leisalu
KUNINGANNA – Anu Altmets
PRINTSESS – Rita Bergmann
INSPEKTOR – Andrus Kotter; PEIGMEES – Margus Malla;
ARMUKE – Agu Kõtsi; ÄMM – Eda Piirimäe;
SEKTANTIDE PERE: Mari-Ann Talumees ja Tarmo Raid;
AEDNIK – Arvo Rander.

KUNINGRIIGI LÕPP

Läti kirjanik J. Aneraudsi satiriline komöödia

ETENDUS ON TASUTA!

Lavastus: M. ÖUN; dekoratsioonid: J. ANDRESSON
valgus-muusika: A. VOLF

**Saku Valla Laste
Lauluvõistlus**
LAS LAPS LAULAB
2. aprillil
Saku Valla Majas

Kell 11.00

OSAVÕTUKS registreerumine
Lõpeb **28. märtsil!**

Küsi või vaata juurde

tel. 6712403 või 5544731

www.sakuvald.ee/huvikeskus

Saku
Huvikeskus